

CATALAN: A LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1 CATALAN: A LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 CATALÁN: A LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning) Mercredi 8 mai 2013 (matin) Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Escrigui el comentari literari guiat de només **un** dels textos següents. A la seva resposta cal que adreci ambdues preguntes.

1.

5

10

15

25

30

Ι

El nen va agafar un full de paper de barba i, al bell mig, hi va pintar una taca vermella, com un robí o una gota de sang. Se la mirava enretirant el cap i amb els ulls mig clucs. Si el punt vermell no li agradava, esquinçava el paper i n'agafava un altre de nou. Tornava a començar.

- − Què fas? − li va demanar el mestre.
- Estic dibuixant un ocell.
- I com ho fas per dibuixar un ocell?
- De primer dibuixo un ull. Llavors me'l miro una estona, per comprovar si dorm o si està despert. Si dorm, no hi ha res a fer. Però si sento el parpelleig i m'adono que l'ull em mira, ja està. Només he de posar la resta de l'ocell, ploma a ploma, al voltant de l'ull.
 - − Ah! − va dir el mestre.

El nen es va adonar que el mestre no ho havia entès, i que així era inútil provar de contar-li el que passava després; el primer batre d'ales, encara tímid i maldestre, la piuladissa agraïda i, després, el vol per la finestra oberta de la classe, cap als plàtans del carrer, plens de fulles verdes.

II

Després de molts anys de nits esborradisses, els somnis van tornar.

La primera nit va somiar una extensió de mar, tensa i lluent com la pell d'una pruna.

La segona nit va somiar un deixant blanquinós i escumejant que es perdia a l'horitzó.

Durant moltes nits, la mirada del somni va anar seguint el deixant. Un podia saber que el somni d'una nit no era el de l'altra només per petites variacions: els dofins, per exemple, o la fosforescència d'un pomell de meduses.

20 Encara va trigar molts dies a somiar el vaixell. Abans va ser el canvi gradual de la coloració de l'aigua, els xiscles de les gavines, el mur daurat de boira que, filtrant-lo, permetia mirar el sol, molt baix, de cara.

Del vaixell, en va somiar, primer, l'ombra que es retallava entre la boira, després l'home trist recolzat a la barana d'estribord, finalment va arribar a somiar el somni de l'home.

Imagineu-vos un ample braç de riu, vorejat de boscúria. El somni de l'home anava transformant la selva minuciosament. Des de la branca més alta de l'arbre, el puma contempla la lenta navegació. L'arbre esdevé columna i el puma l'orgullosa estàtua de bronze d'un lleó. El crit d'un guacamai serà un palau de marbre rosat, amb les parets florides de finestrals gòtics en les columnes dels quals tremola el reflex de l'aigua. Les amples capçades verdes es fan daurades, com si la tardor les pintés de color, cinc cúpules daurades atalaiant la plaça que havia estat, abans, el sorral on s'encallen els troncs viatgers i des d'on els caimans vigilen la presa.

Quan es dissipa la boira al voltant del vaixell, al voltant del somni de l'home trist de la barana, la ciutat ja ha estat creada sobre les illes baixes de la llacuna, travessada pels canals, pel ritme líquid de la perxa dels banquers.

I en el somni va saber que l'home trist pensava: "Li hauré de posar un nom. Només un nom pot salvar de l'oblit un somni tan magnífic."

"Venècia", va decidir, quan el vaixell amb els motors aturats, empès només per la força de la inèrcia, passava per davant de la Piazetta.

2213-0035

Ш

La classe estava en silenci. Aquell que no tingués el dibuix enllestit no podria sortir a jugar 40 al pati. El mestre consultava l'hora en el seu rellotge de butxaca.

Ell ja sabia que s'hauria de quedar castigat. La seva làmina només tenia, al bell mig, un punt vermell, com un robí o una gota de sang.

Joan Casas, Pols de terrat (1979)

- (a) De quina forma podem dir que la divisió del text en tres parts ajuda a entendre aquest conte?
- (b) Compara l'ús de les imatges a les tres parts del conte.

Vinguen els rems, que só d'estirp romeva! J V Foix

T'estimo perquè sí. Perquè el cos m'ho demana. Perquè has vingut de l'ona sense ordre ni concert. Perquè el brull del boscatge t'enrama la cabana sense panys ni bernats, en un desvari verd.

5 Perquè vull. Perquè em xucla la rel de la follia. Perquè és l'amor, dallat, que ha granat al meu llit. Perquè duc, ben reblat, el bleix de l'escorpit que provoca el salobre i encrespa la badia.

Perquè sóc massa fràgil per bastir l'aturall a la marea viva que em nega a l'endeví. Perquè sóc massa forta perquè em blegui un destí que han signat, sense mi, les busques de l'estrall.

Perquè l'aigua més fonda no vol ni pau ni treva i pregona ben fort que sóc d'estirp romeva.

Maria Mercè Marçal, Sal oberta (1982)

- (a) Podem dir que l'energia del lèxic d'aquest poema allunya al lector del sentimentalisme convencional?
- (b) Quins tipus de repeticions, imatges i llenguatge s'utilitzen?